

“Маленька дія часто спричиняє великий поштовх”

Ноа Скалін

Мета

Методологічний Бюлетень видається Міністерством Фінансів України на регулярній основі з січня 2025 р. та містить інформацію щодо національних та світових тенденцій у сфері протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (ПВК/ФТ/ФР). Розроблено для суб'єктів первинного фінансового моніторингу (СПФМ), регуляторів та правоохоронних органів.

Містить актуальні дані про нові методи та схеми ВК і ФТ, що дозволяє СПФМ адаптувати свої процедури моніторингу та контролю.

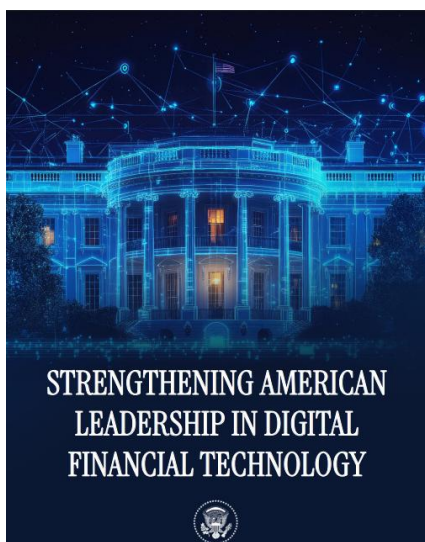
Для регуляторів та правоохоронних органів є інструментом для розробки ефективних стратегій боротьби з ВК, включаючи навчання та координацію дій між різними установами для забезпечення належної співпраці та обміну інформацією.

Звіти міжнародних організацій та окремих юрисдикцій

Зміцнення американського лідерства в цифрових фінансових технологіях ¹

[АУДІОПЕРЕКАЗ](#)

Документ є комплексним аналітичним і політичним звітом, підготовленим робочою групою Президента США з питань ринку цифрових активів на виконання Виконавчого наказу №14178 від 23 січня 2025 року. Його мета — сформулювати та реалізувати політику, спрямовану на зміцнення лідерства США у сфері цифрових фінансових технологій, з особливим акцентом на криптовалюти, стейблкоїни, технологію блокчейн та суміжні інновації. Звіт починається з констатації важливості криптоіндустрії для економічного зростання та міжнародного впливу США, підкреслюючи, що нова адміністрація підтримує інноваційний розвиток, захист права громадян і бізнесу на законне використання відкритих публічних блокчейн-мереж, самостійне зберігання цифрових активів і участь у майнінгу чи валідації транзакцій без неправомірних обмежень.

¹ <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/07/Digital-Assets-Report-EO14178.pdf>

У документі визначено кілька ключових напрямів політики: захист і просування домінування долара США через розвиток легальних долар-орієнтованих стейблкоїнів; забезпечення недискримінаційного доступу до банківських послуг для законослухняних учасників ринку; створення чітких, технологічно нейтральних регуляторних рамок; запобігання ризикам, пов'язаним із CBDC, включаючи заборону їх емісії та використання в США; а також розвиток гнучкої законодавчої та наглядової бази для протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та іншим формам незаконного використання цифрових активів.

Вступна частина подає історичний контекст розвитку криптоекосистеми — від запуску Bitcoin до сучасного багаторівневого ринку з мільярдами транзакцій, впровадженням смартконтрактів, DeFi, NFT та токенизації активів. Автори описують наслідки регуляторної політики попередньої адміністрації («Operation Choke Point 2.0»), що призвела до «дебанкінгу» криптобізнесу і відтоку інновацій за кордон. Натомість нова політика орієнтована на створення глибоких і ліквідних цифрових ринків, розвиток інфраструктури торгівлі на федеральному рівні та стимулювання децентралізованих фінансів.

Звіт містить детальний аналіз структури ринку, основних учасників (емітенти, роздрібні та інституційні інвестори, централізовані платформи, децентралізовані протоколи, оператори блокчейн-мереж), тенденцій розвитку (зростання капіталізації, поширення біткоїн-ETF, інтеграція блокчейну у традиційні фінансові продукти). Окремо розглядається взаємодія банків з цифровими активами, включаючи рекомендації щодо усунення дискримінаційних практик, впровадження адекватних вимог до капіталу та надання чіткого доступу до банківських ліцензій і рахунків Федеральної резервної системи.

Великий блок присвячений платіжним інноваціям, де підкреслюється потенціал стейблкоїнів у посиленні міжнародних позицій долара та необхідність просування американського приватного сектора в розвитку транскордонних платежів і встановленні глобальних стандартів. Також надаються рекомендації щодо удосконалення режиму протидії ПВК/ФТ, зокрема шляхом поширення дії BSA на іноземних учасників, розширення обміну інформацією між приватним та державним секторами, усунення регуляторних невизначеностей для банків та цифрових сервісів.

Розділ про податки визначає потребу у спеціалізованих роз'ясненнях IRS щодо операцій зі стейкінгом, майнінгом, wrap/unwrap-транзакцій, правил wash sale та оподаткування позик цифрових активів. Загалом звіт позиціонує цифрові активи як стратегічний ресурс для економічної та геополітичної

Висновки:

- **Законодавче закріплення прав користувачів** — необхідно надати громадянам право на самостійне зберігання цифрових активів і здійснення законних P2P-транзакцій без посередників, з чітким розмежуванням обов'язків за BSA для розробників ПЗ та операторів, що не мають контролю над коштами.
- **Розвиток ринкової інфраструктури** — слід створити федеральні умови для торгівлі цифровими активами, надати CFTC повноваження регулювати спотові ринки, а також визнати та інтегрувати DeFi як легітимний сегмент ринку.
- **Захист доступу до банківських послуг** — регулятори мають відмовитися від дискримінаційних практик, забезпечити прозорі процедури для отримання банківських ліцензій і встановити вимоги щодо капіталу, які відповідатимуть ризикам цифрових активів.
- **Просування долара через стейблкоїни та платіжні інновації** — підтримка випуску долар-орієнтованих стейблкоїнів, просування США у встановленні міжнародних стандартів у сфері цифрових платежів, заборона CBDC на внутрішньому рівні та пропагування приватного сектора як рушія глобальних фінтех-змін.

переваги США, закликаючи до швидких законодавчих дій, гармонізації регулювання та створення сприятливих умов для інновацій при одночасному захисті національної безпеки і фінансової стабільності.

Регуляторні технічні стандарти ЕВА: гармонізація підходів до управління ризиками у криптоактивах²

Документ являє собою фінальний звіт Європейського банківського органу (ЕВА) з проєкту регуляторних технічних стандартів (RTS), розроблених відповідно до статті 501d(5) Регламенту (ЄС) № 575/2013 (CRR 3), які встановлюють технічні вимоги для розрахунку та агрегування значень експозицій у криптоактивах. Його

основна мета – забезпечити єдиний, узгоджений підхід для банків ЄС у перехідний період до повної імплементації стандартів Базельського комітету з банківського нагляду (BCBS SCO60) та правового поля, запровадженого Регламентом (ЄС) 2023/1114 (MiCA). Підкреслюється, що з 9 липня 2024 року в ЄС діють тимчасові положення CRR 3, які регламентують капітальне покриття ризиків для токенизованих традиційних активів, токенів, прив'язаних до активів (ARTs), електронних грошей (EMTs) та інших криптоактивів, і запроваджують обмеження у 1 % капіталу Tier 1 на загальний обсяг експозицій у «інших» криптоактивах. Завдання ЕВА полягає у визначенні технічних елементів, необхідних для розрахунку власних коштів за цими експозиціями, включаючи порядок оцінки вартості та правила агрегації довгих і коротких позицій, з урахуванням міжнародних стандартів та вимог MiCA.

Передумови розробки пояснюються швидким розвитком ринку криптоактивів, зростаючим інтересом банків до операцій з ними, а також ризиками, пов'язаними з регуляторними вимогами, управлінням ризиками та технологічною інфраструктурою. Визначається, що MiCA забезпечує регулювання емісії криптоактивів та послуг, включаючи ARTs і EMTs, тоді як стандарти BCBS SCO60 встановлюють глобальну рамку пруденційного регулювання, яка має бути впроваджена у ЄС до 1 січня 2026 року. Через часовий розрив між набранням чинності MiCA та повною імплементацією Базельських правил введено перехідний режим, що дозволяє забезпечити належне капіталове покриття ризиків за криптоекспозиціями уніфікованим способом.

У змісті детально розкривається класифікація криптоактивів за MiCA та її зіставлення з категоріями Базеля (Group 1b, Group 2a, Group 2b) із застосуванням фіксованих ризик-ваг (250 % або 1250 %). Документ описує правила для кредитного ризику, ризику контрагента (CCR), ринкового ризику (MR) та ризику оцінки кредиту (CVA), визначає умови обмеженого визнання хеджування та неттингу для «інших» криптоактивів, а також формули для розрахунку експозицій, включаючи правила для деривативів і угод фінансування цінних паперів (SFTs). Особливо наголошується на забороні визнавати криптоактиви як прийнятне забезпечення для розрахунку ризик-вагових активів (RWA). Наводяться технічні деталі для розрахунків: для ARTs, що реферують традиційні активи, встановлюється ризик-вага 250 % і застосування правил CRR для традиційних активів із певними уточненнями для SFTs і деривативів; для «інших» криптоактивів – ризик-вага 1250 %, встановлюються критерії ліквідності та капіталізації для пом'якшеного підходу, створюється нова категорія ризику «криптоактивів» у розрахунках PFE add-on, обмежується неттинг виключно в межах однакових активів та ринків, вводяться специфічні формули для розрахунку ринкового ризику з мінімальним визнанням хеджування.

² <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2025-08/616d6b06-cdcf-4246-a7cc-2173dfd32fa6/Draft%20RTS%20on%20crypto%20asset%20exposures%20Article%20501d-5.pdf>

Встановлюється методика підрахунку сукупної експозиції, що підпадає під ліміт 1 % Tier 1, шляхом агрегації довгих і коротких позицій з виключенням позицій, клірингових через кваліфікованих центральних контрагентів.

Висновки:

- **Гармонізація методології** — ЕВА встановлює єдині технічні правила розрахунку кредитного, ринкового та контрагентського ризиків за криптоекспозиціями у перехідний період, щоб уникнути різночитань та підвищити стабільність системи.
- **Жорсткі капітальні вимоги** — для «інших» криптоактивів (у т.ч. біткоїн) діє ризик-вага 1250 % та ліміт 1 % Tier 1, що фактично стримує великі позиції банків у високоризикових активах.
- **Обмежене хеджування та неттинг** — визнання можливе лише за суворих умов; неттинг — у межах однакових активів і ринків, що мінімізує ризик маніпуляцій.
- **Оцінка активів — майбутнє впровадження пруденційної оцінки** — наразі вимога не введена, але рекомендовано включити у фінальну нормативну базу через волатильність і ризики переоцінки.

Окремий розділ присвячено проблемам оцінки криптоактивів, серед яких висока волатильність, обмежена ліквідність, ринкова фрагментація, відсутність уніфікованих міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та значні відмінності у ціноутворенні між торговими майданчиками. Розглядаються варіанти впровадження «пруденційної оцінки» та обґрунтовується відмова від його негайного застосування в цих RTS через тимчасовий характер стандартів та пропорційність вимог, але наголошується на необхідності включення цього механізму у майбутню постійну нормативну базу. У підсумковому аналізі впливу підкреслюється важливість гармонізації методології у перехідний період для уникнення розбіжностей у підходах банків, підвищення прозорості та відповідності міжнародним стандартам. Обрано комбінований підхід шляхом відображення категорій MiCA на категорії Базеля з урахуванням пруденційного режиму Basel SCO60, що дозволяє

одночасно дотриматися вимог рівня ЄС і забезпечити поступове наближення до глобальних стандартів.

Звіти окремих інституцій та експертів

Реєстри бенефіціарної власності в Латинській Америці та Карибському басейні: поточний стан, виклики та перспективи³

Звіт Global Financial Integrity (GFI) присвячено аналізу поточного стану, викликів та перспектив впровадження реєстрів кінцевих бенефіціарних власників (КБВ) у країнах Латинської Америки та Карибського басейну (LAC). Документ розроблено в межах проекту, профінансованого урядом Норвегії, з акцентом на підтримку прозорості, боротьбу з ВК/ФТ, корупцією та іншими фінансовими злочинами. Звіт розглядає як країни, що вже мають діючі реєстри, так і ті, що перебувають на етапі розробки чи законодавчого ухвалення.

У вступі обґрунтовано необхідність наявності реєстрів КБВ як інструменту ідентифікації фізичних осіб, які стоять за

³ <https://gfin integrity.org/wp-content/uploads/2025/07/GFI-BO-Report-2025-english-to-publish.pdf>

корпоративними структурами, та забезпечення належного виконання Рекомендацій FATF 24 і 25. Пояснюється, що, хоча FATF визнає кілька підходів (реєстровий, корпоративний, підхід на основі наявної інформації), саме централізований реєстр дедалі частіше обирається країнами для підвищення прозорості, виконання міжнародних зобов'язань і посилення можливостей правоохоронних органів. Методологія базується на якісному аналізі нормативних актів, офіційних звітів, даних FATF і OECD, а також інтерв'ю з компетентними органами та зацікавленими сторонами. Дослідження охоплює 38 країн і територій, включно з британськими заморськими територіями, оцінюючи лише ті юрисдикції, де реєстри КБВ формально створені законом. Аналізуються: дата ухвалення законодавства, тип реєстру (публічний, приватний, частково публічний), порогові значення володіння, орган, відповідальний за ведення реєстру, санкції за невиконання вимог, включення іноземних компаній та неюридичних осіб.

Міжнародний огляд показує, що створення реєстрів КБВ стало глобальним трендом, підсиленім прикладами ЄС, Великої Британії та іншими міжнародними ініціативами (EITI, UNCAC). У LAC регіоні основними чинниками впровадження стали підготовка до раундів взаємних оцінок FATF, підвищення прозорості корпоративних структур та необхідність централізації даних для ефективного контролю. Водночас країни зіштовхуються з дилемою — робити реєстри відкритими, закритими чи частково відкритими. У Латинській Америці переважають закриті моделі, обґрунтовані міркуваннями безпеки, особливо у країнах з високим рівнем злочинності чи внутрішніх конфліктів.

Регіональний аналіз починається з Карибського басейну, де, попри прогрес у створенні законодавчих рамок (Беліз, Ямайка, Гаяна, Кайманові Острови, БВО), доступ громадськості здебільшого обмежений, а уніфікація вимог і механізмів перевірки даних відсутня. Значні виклики створюють різні порогові значення володіння (від 5% до 25%), обмежене використання даних у публічних закупівлях, недостатня перевірка достовірності інформації, а також невключення до переліку підзвітних осіб таких утворень, як трасти. У британських заморських територіях запроваджується модель доступу на підставі «легітимного інтересу» з 2025 року, що є кроком у бік більшої прозорості без повного відкриття даних.

Далі розглядається Мексика та Центральна Америка, де виділяються успішні приклади Коста-Рики та Панами з централізованими системами збору даних про КБВ, а також наводиться ситуація у країнах, що перебувають на етапі законодавчої підготовки (Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Нікарагуа). Мексика, хоч і має нормативне визначення КБВ, залишається без централізованого реєстру, що ускладнює доступ до даних.

Висновки:

- **Необхідність уніфікації та зниження порогів володіння** — встановлення нижчих порогів (наприклад, 10% замість 25%) дозволить охопити складніші схеми контролю та зменшити ризики приховування власників.
- **Запровадження моделей доступу за «легітимним інтересом»** — це компроміс між прозорістю та захистом приватності, який дає можливість журналістам, громадським організаціям та іншим перевіреним суб'єктам отримувати дані про КБВ.
- **Інтеграція даних КБВ у публічні закупівлі** — обов'язкове використання інформації з реєстрів КБВ при перевірці учасників тендерів посилить контроль та зменшить ризики корупції.
- **Посилення механізмів верифікації та санкцій** — ефективні інструменти перевірки точності даних і дієві штрафи чи інші заходи впливу є критичними для забезпечення достовірності інформації про КБВ та реального впливу реєстрів.

У Південній Америці відзначаються змішані результати: Колумбія має функціональний реєстр КБВ (RUB), але стикається з проблемами верифікації даних та інтеграції з іншими державними системами; в Еквадорі та Перу є правові зобов'язання, але питання доступу та перевірки залишаються невирішеними.

Два детальні кейси — Беліз і Колумбія — демонструють конкретні виклики й успіхи. У Белізі ключовими аспектами є цифровізація процесу подання даних через Online Business Registry System та обмежений доступ лише для органів влади, а у Колумбії — інтеграція RUB з податковою службою (DIAN) та робота над підвищенням точності й актуальності даних.

У висновках наголошується, що реєстри КБВ — це не лише інструмент виконання міжнародних зобов'язань, а й критично важливий механізм у боротьбі з ВК/ФТ, корупцією, екологічними та іншими кримінальними правопорушеннями. Рекомендації зосереджені на зниженні порогів володіння, розширенні доступу до даних (у тому числі через моделі легітимного інтересу), інтеграції інформації про КБВ у системи публічних закупівель, посиленні перевірки достовірності інформації та гармонізації стандартів на регіональному рівні.

Штучний інтелект та організована злочинність ⁴

Широке впровадження систем штучного інтелекту з моменту появи ChatGPT у листопаді 2022 року кардинально змінило економіку, сферу надання послуг і, що особливо важливо, діяльність правоохоронних органів і судової системи. AI допомагає оптимізувати розслідування, аналізувати великі обсяги даних, виявляти злочинні патерни, прогнозувати злочини та вироки, а також ефективніше розподіляти ресурси.

Проте, як зазначає документ, ці ж технології активно використовує організована злочинність. Документ "Штучний інтелект та організована злочинність", виданий у рамках програми EL PACCTO 2.0 за підтримки Європейського Союзу, аналізує цю проблему в контексті Латинської Америки, Карибського басейну та Європейського Союзу.

Злочинці використовують AI для автоматизації атак, таких як:

- фінансове та банківське шахрайство;
- атаки типу DDoS;
- розповсюдження шкідливого програмного забезпечення;
- ідентифікація жертв торгівлі людьми та сексуальної експлуатації;
- створення правдоподібних фішингових електронних листів та документів-підробок;
- використання діпфейків для вимагання та шахрайства.

AI також використовується для оптимізації маршрутів контрабанди, відстеження переміщення правоохоронців, розробки шкідливого програмного забезпечення без спеціалізованих навичок (наприклад, WormGPT), а також для маніпуляцій у соціальних мережах з метою впливу на громадську думку. Документ детально описує конкретні приклади, як-от використання мексиканськими наркокартелями дронів керованих AI для транспортування наркотиків і нападів, або випадок у Китаї, де шахраї, імітуючи голос і обличчя друга, виманили майже \$500 000. Також згадано про шахрайство з використанням чат-ботів, таких як LoveGPT, для

⁴ [https://www.fiap.gob.es/wp-content/uploads/2024/11/ELPACCTO2-IAyCrimen-EN.pdf?fbclid=IwY2xjawHH1yxleHRuA2FlbQlXMAABHSB-xqTxyp6sbUrDj_ThqH8rD7v0Ku-fD3U84JCSGP8f5aTzqtWS_VSbUw_aem_kVbhfaul3-GocG_vJBEVg%20\(](https://www.fiap.gob.es/wp-content/uploads/2024/11/ELPACCTO2-IAyCrimen-EN.pdf?fbclid=IwY2xjawHH1yxleHRuA2FlbQlXMAABHSB-xqTxyp6sbUrDj_ThqH8rD7v0Ku-fD3U84JCSGP8f5aTzqtWS_VSbUw_aem_kVbhfaul3-GocG_vJBEVg%20()

емоційного маніпулювання жертвами, та участь у цих схемах великих злочинних угруповань, як-от Картель Халіско Нового Покоління (CJNG) у Мексиці та Primeiro Comando da Capital (PCC) у Бразилії.

Документ наголошує на викликах, що стоять перед правоохоронними органами: обмеженість ресурсів, недостатня розвиненість правових рамок, а також етичні та соціальні наслідки застосування AI, такі як упередженість алгоритмів щодо жінок і вразливих груп, що може призвести до їхньої неадекватної представленості у системах безпеки та правосуддя. Зазначається, що системи розпізнавання облич, розроблені в США, мають значно вищий рівень помилок для афроамериканок порівняно з чоловіками кавказької зовнішності.

У відповідь на ці загрози, правоохоронні та судові установи також впроваджують AI-інструменти для боротьби зі злочинністю. Застосовуються технології прогностичної аналітики, розпізнавання образів, автоматичного розпізнавання номерних знаків (ALPR), аналізу великих даних (Big Data), а також інструменти для криміналістичних розслідувань, наприклад, розпізнавання вогнепальних пострілів, аналіз ДНК та відбитків пальців. У Європі та Латинській Америці розробляються та застосовуються різні системи:

- INSPECTr: платформа для аналізу великих даних, когнітивного машинного навчання та використання блокчейну для безпечного обміну доказами між юрисдикціями.

Висновки:

- **Оновлення законодавства:** включити поняття «AI-злочини» до кримінального й процесуального законодавства, визначити санкції та врегулювати співпрацю з технологічними компаніями для отримання доказів.
- **Інвестиції в кадри й технології:** Створити спеціалізовані кіберпідрозділи, забезпечити їх сучасними інструментами та навчити правоохоронців, прокурорів і суддів працювати з AI-доказами.
- **Регулювання та етика:** Запровадити національні стратегії та етичні принципи, що гарантують прозорість, підзвітність і захист прав людини, а також механізми оцінки ризиків і моніторингу AI.
- **Міжнародна співпраця:** Розвивати регіональні й міжнародні платформи обміну інформацією, кращими практиками та гармонізувати правові підходи до протидії AI-злочинності.

- eTranslation: програма для автоматичного перекладу в судових процесах.

- OLGA (Німеччина) та FrauKE (Німеччина): системи для централізованого управління справами про організовану злочинність і відмивання коштів.

- VioGén (Іспанія): система моніторингу та захисту жертв гендерного насильства, яка прогнозує ризики та координує дії правоохоронців.

- PROMETEA (Аргентина) та VICTOR (Бразилія): інструменти для автоматизації судових документів, класифікації справ та прогнозування їх соціальної значущості.

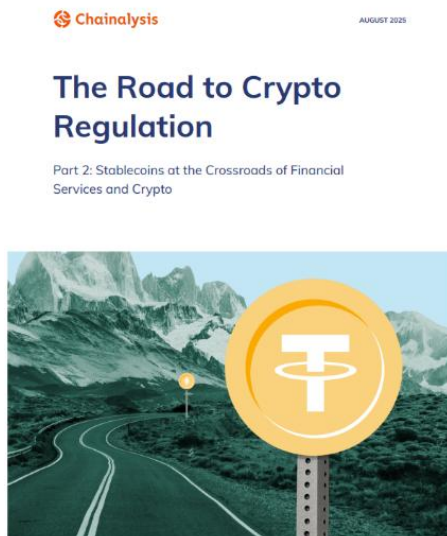
Документ підкреслює, що незважаючи на технологічні досягнення, успішна боротьба з організованою злочинністю за допомогою ШІ залежить від розробки та впровадження міжнародних і національних стратегій, оновлення законодавства, розвитку спеціалізованих підрозділів, а також від

навчання та підвищення кваліфікації співробітників правоохоронних органів та судової системи.

Стейблкоїни на роздоріжжі: глобальні тренди та виклики регулювання⁵

Документ є аналітичним дослідженням сучасного стану, викликів та майбутніх перспектив регулювання стейблкоїнів, з особливим акцентом на їх роль на перетині традиційних

⁵ <https://www.chainalysis.com/wp-content/uploads/2025/08/the-road-to-crypto-regulation-part-2pdf-release.pdf>

фінансових послуг і криптовалютною екосистеми. Автори починають із висвітлення зростаючого значення стейблкоїнів, які вже забезпечують трильйонні обсяги ончейн-переказів щомісяця та використовуються не лише як інструмент внутрішньої ліквідності у крипторинках, але й як рішення для усунення хронічних недоліків фінансової інфраструктури, таких як висока вартість і повільність транскордонних платежів, відсутність ефективної інтероперабельності торговельних та розрахункових систем і надмірна залежність від застарілих посередницьких ланок. Завдяки програмованості та відсутності кордонів стейблкоїни розглядаються як основа для нового покоління фінансових продуктів, від ончейн-репо-ринків до автоматизованих казначейських інструментів, що стимулює зростання інтересу як з боку криптоспільноти, так і традиційних фінансових установ.

Далі автори переходять до аналізу регуляторного контексту, зазначаючи, що саме регулювання визначатиме подальший розвиток ринку стейблкоїнів, впливаючи на бізнес-моделі емітентів, появу локальних валютних токенів, розширення або обмеження географії емісії, а також встановлюючи стандарти дотримання вимог фінансової стабільності та фінансової цілісності. Історично поштовх до систематичного вивчення цієї теми з боку регуляторів дав проєкт Libra (2019), а реальну регуляторну хвилю запустив крах алгоритмічного стейблкоїна Terra/Luna (2022). У відповідь Фінансова рада з фінансової стабільності (FSB) оновила у 2023 році свої рекомендації, а низка країн почала впроваджувати власні рамкові режими. Станом на липень 2025 року лише 11 із 25 провідних за обсягами криптовалютних транзакцій юрисдикцій мають повноцінні або часткові нормативні акти для емітентів стейблкоїнів, і це переважно розвинені економіки, тоді як багато ринків, що розвиваються, досі без конкретних пропозицій, хоча саме там спостерігається значний попит на такі інструменти.

Регулятори вбачають у стейблкоїнах низку ризиків, які не є новими з точки зору фінансової системи, але набувають особливої ваги через масштаб їхнього використання. Йдеться про ризики для споживачів у випадку втрати прив'язки до референсної валюти чи банкрутства емітента, ризики для фінансової цілісності через можливе використання для відмивання коштів, фінансування тероризму та обходу санкцій, ризики для монетарної політики через потенційну заміну банківських депозитів і валютну субституцію, а також ризики для фінансової стабільності у разі масових викупів токенів. Тому національні режими зосереджені насамперед на споживчому захисті та стабільності вартості, встановлюючи вимоги до ліцензування емітентів, повного забезпечення токенів високоякісними та ліквідними активами, збереження резервів окремо від операційних коштів, заборони алгоритмічних моделей підтримки курсу, гарантії викупу за номіналом у встановлені терміни та заборони на виплату відсотків. Порівняльний аналіз показує значну варіативність підходів до структури резервів: від жорстких вимог Японії щодо розміщення у банківських депозитах до більш гнучких рамок Великої Британії із розподілом на «основні резервні активи» та «розширені резервні активи» під наглядом FCA.

В окремому розділі розглядається федеральний закон США GENIUS Act (липень 2025), який встановлює загальнонаціональні вимоги до резервів, прозорості, забороняє виплату доходів, поширює вимоги BSA на емітентів і вводить дворівневий нагляд: великі емітенти під федеральним регулюванням, менші можуть обирати контроль на рівні штатів. Цей закон вважається ключовим етапом у формуванні глобальних підходів і здатний вплинути на регуляторну політику інших країн.

Далі автори детально аналізують виклики для емітентів. Перший — різний рівень жорсткості національних вимог, що прямо впливає на прибутковість і операційні ризики (наприклад, обов’язковий викуп у Гонконзі та Великій Британії протягом одного дня проти п’яти днів у Сінгапурі). Другий — унікальні національні особливості, включно з обмеженнями для іноземних стейблкоїнів (як у Гонконзі) або подвійною класифікацією активів (як у MiCA, де стейблкоїни одночасно підпадають під регулювання електронні гроші та криптоактивів). Третій — глобальна фрагментація правил, що створює конфлікти вимог (наприклад, різні умови розміщення резервів в ЄС і Японії) і підвищує витрати на відповідність.

Наступний важливий блок присвячений темі фінансової цілісності. Автори констатують, що з 2022 року більшість незаконних криптовалютних потоків проходить у стейблкоїнах, і без ефективного контролю це стане бар’єром для масштабування їхнього використання. Хоча вимоги ПБК/ФТ традиційно застосовуються переважно до посередників, FATF ще у 2020 році підтвердив їхню дію й щодо емітентів стейблкоїнів. Публічні блокчейни відкривають для емітентів нові можливості моніторингу, що дозволяють відслідковувати операції у всій екосистемі, навіть якщо емітент не є прямою стороною транзакції. Прикладом такого підходу є Гонконгська Stablecoin Ordinance (2025), яка вимагає від ліцензіатів проводити моніторинг транзакцій за допомогою блокчейн-аналітики, відстежувати адреси, пов’язані з незаконною або санкційною діяльністю, блокувати їх і оперативно реагувати на запити регуляторів та правоохоронців.

Завершується документ аналізом того, як сучасні технологічні рішення, зокрема аналітичні інструменти Chainalysis, допомагають емітентам автоматизувати процеси ризик-менеджменту: отримувати сповіщення про ризикові перекази, блокувати токени, формувати звіти про підозрілі транзакції, простежувати

рух коштів і адаптувати профілі ризику контрагентів. Ці технології дозволяють масштабувати контроль, використовуючи як періодичний аналіз історичних даних, так і миттєве реагування через API-інтеграцію, що особливо актуально в умовах швидко змінюваного і фрагментованого міжнародного регуляторного середовища.

Висновки:

- **Регулювання визначить майбутнє ринку стейблкоїнів** — воно стане вирішальним чинником у виборі бізнес-моделей, географії присутності емітентів і появі локальних валютних токенів, особливо з урахуванням впливу на монетарну політику та фінансову стабільність.
- **Висока фрагментація національних режимів** створює для глобальних емітентів серйозні операційні та правові виклики, що вимагає узгодження правил і, потенційно, впровадження механізмів взаємного визнання ліцензій.
- **Фокус на контроль ПБК/ФТ** зміщується до використання блокчейн-аналітики для моніторингу всієї екосистеми стейблкоїна, включно з вторинним ринком, що дає змогу емітентам проактивно блокувати незаконну активність.
- **Приклади на кшталт GENIUS Act (США) та НКМА Ordinance (Гонконг)** демонструють дві ключові тенденції: запровадження високих стандартів резервування й прозорості та інтеграцію технологічних інструментів моніторингу в регуляторні вимоги.

Глобальна стратегія розвитку аналітичного потенціалу у сфері ПВК/ФТ: від подолання кадрового дефіциту до культури безперервного навчання⁶

Документ присвячений глибокому аналізу проблем ринку висококваліфікованих фахівців у сфері протидії фінансовим злочинам, зокрема у сегменті ПВК/ФТ, і пропонує системний підхід до подолання розриву між наявними навичками, потребами організацій та фактичною ефективністю роботи. Автори наголошують, що попри уявну глобальну доступність кадрів, реальний ринок характеризується локалізованим дисбалансом попиту та пропозиції: надмірна прив'язаність до певної юрисдикції чи міста суттєво звужує доступ до компетентних спеціалістів, підвищує витрати та змушує компанії йти на компроміси щодо якості. При цьому більшість регуляторних вимог має спільну міжнародну основу, а ключові навички, особливо у сфері боротьби з шахрайством і фінансовими злочинами, є взаємопридатними для різних ринків. Переоцінка місцевих нюансів та відмова від жорсткої локалізації відкриває можливість залучення глобального кадрового ресурсу.

Anti-Money Laundering Operations Management

The Talent Equation: Solving the Skills, Training, and Performance Gap

Однією з головних системних вад є домінування досвіду як основного критерію найму. Компанії часто готові переплачувати за роки стажу, нехтуючи менш досвідченими, але здатними до швидкого розвитку кандидатами. Традиційний підхід, що спирається на резюме та пошук за ключовими словами, автоматично відсіює перспективних фахівців, тоді як поширення AI-інструментів призвело до стандартизації заявок і утруднило відбір унікальних профілів. Запропоновано перейти до комплексної оцінки, що включає практичні завдання, поведінкові та психометричні тести, а також активніше використовувати внутрішню мобільність для заповнення кадрових прогалин. Приклади успішної реалізації такого підходу включають співпрацю Siemens з Arctic Shores для оцінки поведінкових та когнітивних характеристик кандидатів і платформу Talent Match у Novartis, яка за допомогою AI підбирає працівникам нові внутрішні можливості.

Виділено окрему проблему надмірної залежності від працівників за контрактом, особливо у проєктах з ремедіації. Така модель, хоча й забезпечує гнучкість у масштабуванні ресурсів, призводить до високих витрат, відсутності довгострокового розвитку компетенцій та зниження якості через поспішний набір великої кількості фахівців. Замість цього пропонується модель керованих сервісів з оплатою за результат, яка поєднує перевірку кваліфікації, постійне навчання та контроль якості, орієнтуючи команду на досягнення вимірюваних бізнес-цілей, а не лише на кількість відпрацьованих годин.

Документ критично оцінює роль професійних сертифікацій, підкреслюючи, що вони формують необхідну базу знань, але рідко перевіряють практичні навички взаємодії, аналізу та прийняття рішень у складних і непередбачуваних ситуаціях. Як більш ефективний підхід пропонується впровадження симуляцій реальних кейсів, сценарних оцінок і розвиток «гнучких навичок» паралельно з технічними компетенціями.

Окрему увагу приділено портрету «ідеального» аналітика, який поєднує наполегливість, міжособистісні навички, предметну експертизу, практичне застосування знань, увагу до деталей і природну допитливість. Рекомендації з відбору підкреслюють необхідність тестування

⁶ https://3d646725-c68f-471d-b12e-03834568caef.usrfiles.com/ugd/3d6467_a43f63181b1b478cb7991e0329f33a4b.pdf

здібностей та потенціалу до навчання замість формального аналізу досвіду. При цьому процес підбору має бути структурованим: від початкової оцінки здатностей до співбесіди, що визначає рівень технічної підготовки та культурної відповідності.

Ефективність роботи аналітиків, за висновками авторів, суттєво зростає, коли винагорода прив'язана до результатів — швидкості та якості виконаних завдань. Такий підхід стимулює оптимізацію процесів, підвищення продуктивності та зниження рівня посередньої роботи, характерної для традиційної погодинної чи денної ставки оплати.

Навчання розглядається як ключовий інструмент розвитку потенціалу. Автори наголошують на персоналізованих програмах, що враховують індивідуальні прогалини та сильні сторони,

Висновки:

- **Відмова від вузької локалізації та фокус на глобальному підході до найму** — відкриває доступ до більшого пулу кваліфікованих кадрів, знижує витрати та розширює можливості для інноваційних рішень.
- **Перехід від оцінки за досвідом до оцінки за здібностями і потенціалом** — впровадження практичних, поведінкових та психометричних тестів для виявлення справжніх компетенцій.
- **Модель керованих сервісів та оплата за результат** — як альтернатива підрядникам, що забезпечує стабільну якість, розвиток персоналу і відповідність бізнес-цілям.
- **Інтеграція безперервного навчання та ітераційного тестування** — створює стійку культуру розвитку, підвищує якість роботи і дозволяє швидко адаптуватися до змін у регуляторному та операційному середовищі.

балансі теоретичної підготовки та практичного відпрацювання навичок, а також постійному оновленні знань через симуляції та зворотний зв'язок. Запровадження механізмів безперервного навчання, мікронавчання за результатами QC і повторюваного тестування дає змогу не лише зберегти, але й поступово нарощувати компетенції, адаптуючись до змін регуляторного та технологічного середовища.

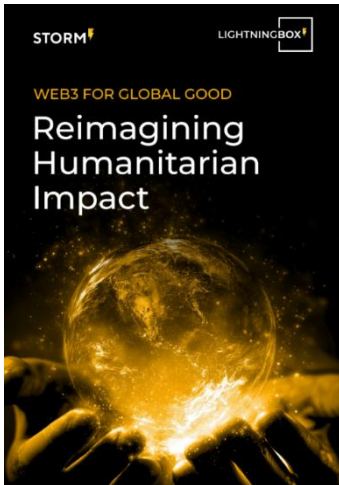
Завершальні розділи присвячені темі управління низькою продуктивністю. Пропонується системний підхід, який починається з аналізу, чи мають співробітники необхідні ресурси, підтримку та чіткі очікування, і лише потім переходить до адресних заходів — від коучингу та додаткового навчання до переведення у більш відповідні ролі. Рішення повинні базуватися на об'єктивних даних і чітких KPI (ключова оцінка ефективності), що забезпечує прозорість, довіру та справедливість. Автори підкреслюють, що вирішення проблеми продуктивності — це насамперед завдання лідерства, яке вимагає

балансу між підтримкою та рішучістю, а також створення культури безперервного розвитку, адаптивності й відповідальності, що дозволяє організаціям не лише долати поточні виклики, а й формувати стійкий кадровий фундамент на майбутнє.

Від довіри до блокчейну: як Web3 трансформує глобальні гуманітарні системи ⁷

Документ є комплексним дослідженням, присвяченим потенціалу технологій Web3 у реформуванні та модернізації гуманітарної допомоги на глобальному рівні. Автори підкреслюють, що станом на 2024 рік гуманітарна сфера зіткнулася з безпрецедентними викликами. Кількість вимушено переміщених осіб у світі досягла 122,6 мільйона, що стало наслідком поєднання політичних конфліктів, кліматичних катастроф та економічної нестабільності. Одночасно відбувається глибока криза довіри до традиційних каналів допомоги

⁷ <https://drive.google.com/file/d/14Z-PkP8bmEMy5mFJPIMWMBmw6te3vbrK/view>

— лише 39% громадян вважають, що неурядові організації ефективно використовують пожертви. Ці фактори створюють гостру потребу в нових моделях фінансування, координації та прозорості, які здатні забезпечити вищу ефективність і підзвітність.

У цьому контексті технології Web3 розглядаються як не експериментальна концепція, а практичний інструмент для вирішення структурних проблем сектора. Автори наголошують, що криптовалюти, смартконтракти та децентралізовані фінансові системи можуть надати безпрецедентний рівень прозорості, багатосторонньої перевірюваності та миттєвого відстеження транзакцій. Це дозволяє донорам у режимі реального часу бачити, куди і як витрачаються кошти, усуваючи можливості для зловживань і значно зменшуючи операційні витрати. Замість багаторівневих

бюрократичних структур, що часто затримують допомогу, Web3-рішення пропонують автоматизацію процесів і прямий зв'язок між донором та отримувачем.

Однією з ключових технологій, розглянутих у звіті, є децентралізовані ідентифікатори (DID), які можуть стати основою нової інфраструктури цифрової ідентичності. Вони надають можливість створювати безпечні та контрольовані самим користувачем профілі, що особливо важливо для біженців, внутрішньо переміщених осіб та людей без офіційних документів. Використання DID дозволяє отримувачам допомоги підтверджувати свою особу та право на підтримку без необхідності взаємодії з потенційно корумпованими або перевантаженими державними реєстрами. Це відкриває доступ не лише до гуманітарних послуг, але й до фінансових інструментів, охорони здоров'я та освіти.

Окремий розділ документа присвячено прикладним аспектам використання Web3 у гуманітарній сфері. Наводяться сценарії впровадження смартконтрактів для умовного фінансування, коли кошти перераховуватися лише після виконання певних умов, що зменшує ризики нецільового використання. Розглянуто створення прозорих ланцюгів постачання, у яких кожен етап доставки допомоги фіксується у блокчейні, а також використання криптовалют для швидких і безпечних грошових переказів у кризові зони. Підкреслюється, що такі механізми особливо ефективні під час стихійних лих і збройних конфліктів, коли традиційні банківські системи не працюють.

Водночас автори відкрито говорять про серйозні виклики впровадження. До основних належать нерозвинена правова база, яка у багатьох країнах не враховує особливості Web3-рішень; низький рівень цифрової грамотності серед уразливих груп населення; технічні бар'єри, пов'язані з відсутністю стабільного інтернет-з'єднання; та ризики кіберзлочинності, включаючи можливе використання криптовалют для фінансування тероризму. Зазначається, що подолання цих перешкод потребує як технологічних інновацій, так і міжсекторної співпраці між урядами, НУО, технологічними компаніями та криптоспільнотами.

Важливим блоком звіту є обговорення проблеми «розриву у підключенні». У регіонах, де відсутнє або ненадійне інтернет-покриття, використання Web3-інструментів є обмеженим або неможливим. Як можливі рішення наводяться впровадження супутникового інтернету, mesh-мереж та мобільних офлайн-додатків, здатних синхронізувати дані при відновленні зв'язку. Такі підходи дозволяють значно розширити географію використання децентралізованих технологій.

Документ також містить низку кейсів, що демонструють як успіхи, так і обмеження Web3 у гуманітарних операціях. Серед позитивних прикладів — прямі криптовалютні перекази до громад, що постраждали від стихійних лих або воєнних дій, а також онлайн-платформи, які надають донорам повний доступ до даних про рух коштів. Серед виявлених обмежень —

обмежене охоплення через технічні бар'єри, залежність від цифрової інфраструктури та волатильність більшості криптовалют, яка може зменшити реальну вартість допомоги.

У стратегічних рекомендаціях автори наголошують на необхідності створення регуляторних «пісочниць» для безпечного тестування інноваційних рішень, інвестування у цифрову освіту, використання стейблкоїнів для мінімізації ризиків волатильності та формування міжсекторних партнерств, що поєднують ресурси та експертизу різних учасників. Такий підхід має створити передумови для масштабного та безпечного впровадження Web3 у гуманітарну практику.

Завершується звіт висновком, що технології Web3 здатні докорінно змінити гуманітарну систему, зробивши її більш прозорою, ефективною та інклюзивною. Проте для реалізації цього потенціалу необхідна комплексна міжнародна координація, адаптація правових рамок, розвиток інфраструктури та подолання соціальних бар'єрів, що перешкоджають впровадженню інновацій у найуразливіших регіонах світу.

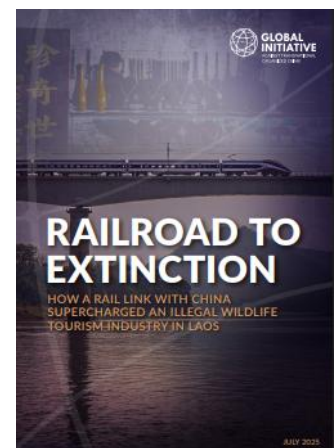
Висновки:

- **Web3 здатен радикально підвищити прозорість і підзвітність у гуманітарній сфері** завдяки миттєвому відстеженню транзакцій і відкритим даним про використання коштів.
- **Децентралізовані ідентифікатори (DID)** можуть забезпечити доступ до допомоги мільйонам людей без офіційних документів, але їх впровадження потребує узгодження з правовими нормами та захисту даних.
- **Виклики впровадження Web3-рішень** — це насамперед відсутність інфраструктури, цифрова неграмотність та ризики зловживань, які можна подолати через партнерства, навчальні програми та безпечні платформи.
- **Стабільні криптовалюти та регуляторні «пісочниці»** є ключовими інструментами для масштабування Web3 у гуманітарних операціях без ризиків волатильності та правових колізій.

Як залізничний зв'язок із Китаєм підживлює нелегальну торгівлю об'єктами дикої природи в Лаосі⁸

Звіт, опублікований Global Initiative Against Transnational Organized Crime (GI-TOC) у співпраці з Mongabay, є ґрунтовним розслідуванням, яке викриває, як Лаос став центральним вузлом у глобальній нелегальній торгівлі об'єктами дикої природи (IWT). Документ детально описує, як запуск залізниці між Китаєм і Лаосом у 2021 році в рамках ініціативи "Один пояс, один шлях" кардинально посилив цю торгівлю, інтегрувавши її в туристичну індустрію та створивши складну систему, що забезпечує продаж продуктів із зникаючих видів переважно китайським туристам.

Звіт спирається на комплексний аналіз відкритих джерел (OSINT), включаючи дані з англійських, лаоських і китайських форумів, туристичних сайтів, соціальних мереж (зокрема Douyin – китайський TikTok), а також медіа-ресурсів. Додатково використано інформацію від конфіденційних інформантів, таких як експерти з IWT у Лаосі, журналісти та місцеві джерела, які надали дані, ризикуючи особистою безпекою. Для підтвердження локацій магазинів застосовувалася геолокація через супутникові

⁸ <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2025/07/Railroad-to-extinction-How-a-rail-link-with-China-supercharged-an-illegal-wildlife-tourism-industry-in-Laos-GI-TOC-July-2025.pdf>

зображення, Google Maps та зіставлення візуальних орієнтирів із відео. Журналісти Mongabay відвідали місця торгівлі, а також було проаналізовано туристичні маршрути, бізнес-реєстри та розроблено економічну модель доходів на основі спостережень за поведінкою туристів у відео.

Звіт стверджує, що Лаос перетворився на ключовий складський і ринковий центр для торгівлі зникаючими видами тварин, генеруючи потенційно сотні мільйонів доларів щорічно. Дослідження підтверджує існування мережі з 18 великих роздрібних точок, замаскованих під культурні центри, музеї, кав'ярні та ювелірні магазини, які систематично продають продукти з рогів носорогів, слонової кістки, частин тигрів, лусок панголінів і ведмежих продуктів (жовчі, жовчних міхурів, олій). Ці продукти надходять з Африки, Південно-Східної Азії та Північної Кореї через складні логістичні мережі, що охоплюють континенти. Звіт підкреслює історичний контекст: Лаос давно є осередком IWT, зокрема через спеціальну економічну зону "Золотий трикутник", де у 2000-х роках відбувся сплеск злочинів, пов'язаних із дикою природою. Мережі, такі як Haysavang, відомі торгівлею рогами носорогів і слоновою кісткою, отримували захист через корупційні схеми з лаоськими чиновниками, включаючи хабарі через казино та туристичні операції. Лаос посідає 114 місце в Індексі сприйняття корупції Transparency International 2024 (33/100) і має низьку стійкість до організованої злочинності, за даними Global Organized Crime Index 2023. Незважаючи на членство в CITES з 2004 року, санкції та міжнародну допомогу на суму 81 млн доларів США з 2015 року від США, ЄС, Великобританії та ООН для боротьби з IWT, торгівля продовжується майже відкрито через слабе правозастосування. Національний план дій щодо слонової кістки 2020 року та рекомендація CITES 2023 року про призупинення комерційної торгівлі видами, занесеними до списку CITES, не дали значних результатів через відсутність політичної волі та механізмів.

Висновки:

- **Розслідування мереж торгівлі:** Лаоська влада має негайно перевірити та закрити 18 підтверджених магазинів IWT, розслідувати діяльність туроператорів (наприклад, Ctrip, Uzaï) та постачальників, зосередившись на корупції та державній причетності, щоб виконати зобов'язання CITES.
- **Посилення китайського правозастосування:** Китай повинен притягнути до відповідальності громадян і компанії, що беруть участь у IWT за кордоном, використовуючи екстериторіальні механізми, такі як Sky Net, із прокуратурою за імпортом продуктів, зокрема рогів носорогів.
- **Реформування міжнародної допомоги:** Донори (США, ЄС, ООН) повинні призупинити фінансування анти-IWT програм у Лаосі (понад 81 млн дол. з 2015 року) до появи доказів боротьби з корупцією та посилити санкції CITES для блокування торгівлі.
- **Розрив туристичного ланцюга:** Туроператори повинні виключити IWT-сайти з маршрутів, із моніторингом через паспортну реєстрацію; залізниця China–Laos Railway потребує посиленого прикордонного контролю для запобігання контрабанді.

Звіт детально описує "туристичний ланцюг IWT" у Лаосі, який активізувався після запуску залізниці China–Laos Railway у грудні 2021 року, що з'єднала Куньмін (Китай) із В'єнтьяном (Лаос). Залізниця, разом із відновленням туризму після COVID-19 у 2022 році, призвела до зростання числа китайських туристів із 45 тисяч у 2022 до 1 мільйона у 2024 році, з прогнозом 1,3 мільйона у 2025 році. Туристичні оператори, такі як Chongqing China International Travel Service, Uzaï та Ctrip, пропонують 5–9-денні тури, рекламуючи їх як культурні поїздки залізницею. Вони використовують кодові фрази, як-от "спеціальний продукт", "нематеріальна спадщина" чи "кава Лаосу", щоб приховати зупинки в 18 магазинах у В'єнтьяні та Луанг Прабанзі, замаскованих під кав'ярні (Kinliao Coffee, RC Coffee), музеї (Vientiane Art Museum, Museum of Geology and Minerals) чи культурні центри (Lao National Cultural and Traditional

Gardens). Ці місця мають китайські вивіски, прапори, фото лаоських і китайських офіційних осіб, озброєну охорону та карти, що фальшиво вказують на місцеве походження продуктів. Доступ обмежений для китайських груп із попередньою паспортною реєстрацією, а "лектори" у магазинах змішують культурну інформацію з медичною дезінформацією, щоб стимулювати покупки. Туристи не перевозять продукти самі – ймовірно, контрабанда йде через кур'єрів на кордонах.

Дослідження пояснює фактори, що сприяють IWT: китайські заборони на слонову кістку та ріг носорога (2015–2017) перемістили запаси до Лаосу, В'єтнаму та М'янми; COVID-19 створив відкладений попит на тури та онлайн-торгівлю; залізниця відкрила нові маршрути для туристів і контрабанди. Модель доходів показує, що за 11 232 сезонними відвідувачами магазини генерують від 660 тисяч дол. (5% купують) до 14 мільйонів дол. (50%), із рогами носорогів як 70% доходу. Екстраполяція на 1 мільйон туристів 2024 року, з третиною відвідувачів і половиною покупців, дає понад 400 мільйонів дол., що конкурує з легальним туризмом Лаосу (1,13 млрд дол. від 4,12 млн туристів).

Висновки звіту підкреслюють кризу: торгівля відкрита, попри закони Лаосу (Wildlife Law 2007, Penal Code 2017) та Китаю (Wildlife Protection Law). Лаос повинен розслідувати діяльність магазинів, операторів і постачальників, а Китай – переслідувати громадян і компанії за кордоном. Міжнародні донори мають переглянути допомогу через корупцію, а часткове зняття санкцій CITES у 2025 році послабило тиск. Звіт закликає до термінових дій, щоб розірвати цей ланцюг, інакше Лаос ризикує стати регіональним епіцентром безкарності IWT.

Посилення голосу громад: Стратегії боротьби з екологічними злочинами в Амазонії⁹

Документ, від Глобальної ініціативи проти транснаціональної організованої злочинності (GI-TOC), є ґрунтовним політично-аналітичним звітом, який підсумовує результати діалогів ECO-SOLVE, проведених у травні 2024 року в Белему, штат Пара, Бразилія. Цей звіт зосереджується на критичній ситуації з екологічними злочинами в Амазонії, підкреслюючи центральну роль місцевих громад, зокрема корінних народів, кіомболас (нащадків африканських рабів, які створили власні громади) та річкових жителів, у протидії цим загрозам. Документ не лише діагностує проблеми, але й пропонує практичні рекомендації для урядів, приватного сектору та міжнародних донорів, спираючись на досвід і пропозиції самих громад.

Звіт відкривається контекстом зростаючої глобальної уваги до Амазонії напередодні Конференції ООН зі зміни клімату (COP30), яка відбудеться в Белему в листопаді 2025 року. Амазонія, що охоплює дві третини тропічного лісу та 70% його видів в Бразилії, є ключовим біомом для глобальних кліматичних зусиль завдяки своїй здатності поглинати вуглекислий газ. Однак регіон перебуває під загрозою через низку екологічних злочинів, включаючи незаконну вирубку лісів, видобуток золота, торгівлю деревиною, наркотрафік і захоплення земель. Ці злочини посилюються системною корупцією, слабким правозастосуванням і участю державних та приватних акторів, які часто діють під виглядом

⁹ <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2025/07/Laura-Avila-Gabriel-Funari-Amplifying-community-led-solutions-to-combat-environmental-crimes-in-the-Amazon-ECO-SOLVE-community-dialogues-GI-TOC-July-2025.pdf>

законності. Звіт наголошує, що ці проблеми загрожують перетворити Амазонію з вуглецевого поглинача на джерело викидів, наближаючи її до екологічної точки неповернення.

Діалоги ECO-SOLVE, які стали основою звіту, зібрали 19 представників із штатів Пара та Акрі, включаючи лідерів корінних народів Каяпо і Тембе, членів громад кіомболас та річкових жителів. Ці діалоги були організовані з акцентом на інклюзивність і культурну чутливість, використовуючи методологію з фокусом на усну комунікацію, таку як групові дискусії та кола обміну досвідом. Такий підхід забезпечив доступність для учасників із різним культурним і освітнім бекграундом, віддаючи перевагу їхнім живим досвідам перед абстрактними технічними наративами. Учасники ділилися своїм баченням природи як цілісної системи життя, що включає воду, повітря, землю, тварин, мінерали та людей, а не як товар для експлуатації. Це бачення контрастує з логікою видобувних індустрій і злочинних мереж, які розглядають Амазонію як джерело прибутку.

Одним із ключових висновків діалогів є те, що громади Амазонії, попри відсутність формальної підтримки, демонструють надзвичайну стійкість і винахідливість у протидії екологічним злочинам. Наприклад, у території Каяпо лідери організували моніторингові бази на річкових входах, щоб перешкоджати незаконним золотошукачам, які забруднюють річки ртуттю та викликають соціальні розколи в громаді. У долині Акара, що за 60 км від Белема, громади борються з витісненням через вирощування пальмової олії, яке рекламується як «зелене» біопаливо, але спричиняє захоплення земель і насильство з боку приватних охоронців, часто за участю позаштатних поліцейських. У басейні річки Шингу «агро-поліції», підтримувані впливовими землевласниками, захоплюють землі для скотарства та соєвих плантацій, а будівництво греблі Бело Монте призвело до примусового переселення громад і деградації екосистем. У міських районах Белема кримінальні групи, такі як Червона команда (Comando Vermelho), контролюють наркотрафік і дедалі більше проникають у торгівлю деревиною та об'єктами дикої природи, посилюючи небезпеку для місцевих жителів.

Звіт також звертає увагу на системні проблеми, які перешкоджають захисту Амазонії. Громади скаржаться на відсутність державної підтримки та сприймають поліцію як захисників корпоративних інтересів, а не громад. Екологічні захисники стикаються з репресіями, включаючи криміналізацію, переслідування та вбивства, особливо в штаті Пара, який є одним із найнебезпечніших регіонів для активістів. Судова система часто підтримує землевласників, а не громади, через корупцію та конфлікти інтересів. Крім того, деякі кліматичні ініціативи, такі

Висновки:

- **Посилення федеральних операцій:** Успіх операцій у землях Яномамі (2023) та Мундурку (2024) показує, що скоординовані дії федеральних агенцій, таких як FUNAI, IBAMA та армії, можуть ефективно зупиняти незаконний видобуток і захищати громади. Такі операції необхідно розширити на інші регіони, зокрема штат Пара.
- **Спеціалізоване навчання правоохоронців:** Впровадження програм підготовки для поліції та прокурорів щодо екологічних злочинів допоможе подолати безкарність і корупцію, підвищивши ефективність розслідувань і судового переслідування.
- **Реформа екологічного законодавства:** Необхідно прискорити ухвалення реформ до Закону про екологічні злочини (1998), щоб запровадити штрафи до 10 млн реалів (1,6 млн дол. США) і реальні тюремні терміни за вирубку лісів, підпали та забруднення.
- **Інвестиції в біоекономіку:** Міжнародні донори повинні фінансувати сталі ініціативи, такі як ремісничі продукти та екологічне сільське господарство, щоб зменшити залежність громад від незаконної діяльності і сприяти збереженню Амазонії.

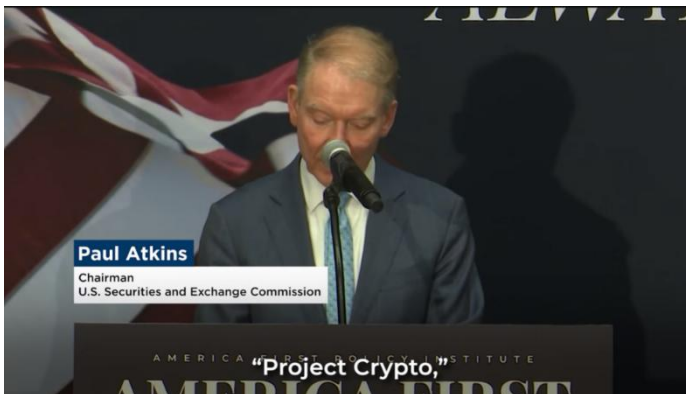
як торгівля вуглецевими кредитами чи виробництво пальмової олії, використовуються для легітимізації захоплення земель і експлуатації громад. У квітні 2024 року бразильська агенція у справах корінних народів FUNAI застерегла від укладання угод про вуглецеві кредити через шахрайство та примус, а громади висловили скептицизм щодо нових регуляцій вуглецевого ринку, введених у грудні 2024 року.

На основі діалогів звіт пропонує низку рекомендацій. Для уряду пропонується посилити федеральні операції в гарячих точках екологічних злочинів, подібно до успішних інтервенцій у землях Яномамі (2023) та Мундурку (2024), які призвели до вигнання тисяч незаконних золотошукачів і накладення штрафів. Також наголошується на необхідності спеціалізованого навчання для правоохоронців і прокурорів, щоб вони краще розуміли динаміку екологічних злочинів і боролися з корупцією. Пропонується реформувати Закон про екологічні злочини (1998), щоб запровадити суворіші штрафи (до 10 млн реалів) і реальні тюремні терміни за вирубку лісів, підпали та забруднення. Для уряду та приватного сектору рекомендується вдосконалити процедури консультацій із громадами перед запуском проєктів, щоб уникнути експлуатації та екологічної шкоди. Міжнародним донорам пропонується інвестувати в біоекономіку, таку як стале сільське господарство та ремісничі продукти, а також забезпечити участь громадських лідерів у міжнародних форумах, таких як COP30, для посилення їхнього голосу.

Звіт підкреслює, що громади Амазонії є не лише жертвами екологічних злочинів, але й ключовими агентами змін, які пропонують практичні, досвідчені рішення. Їхнє бачення природи як живої системи, а не ресурсу, є основою для опору експлуатації та закликом до глобальної спільноти підтримати їхні зусилля через фінансування, політичне визнання та реформи.

Рекомендовані та навчальні матеріали

Промова голови SEC Пола Аткинса про американське лідерство в революції цифрових фінансів¹⁰

Ця промова позиціонується як ключова заява, що сигналізує про проактивний і трансформаційний зсув у підході SEC до цифрових активів. Вона виходить за рамки реактивної позиції, переходячи до позиції цілеспрямованого лідерства.

Основна мета промови – чітко встановити Америку як світового лідера у швидкоплинному ландшафті цифрових фінансів, зокрема у зростаючій сфері

криптоактивів та технології блокчейн. Це бачення представлено як стратегічний імператив для національної економічної конкурентоспроможності. Промова Аткинса представляє "Проект Кrypto" як центральний механізм для досягнення цього амбітного бачення, явно узгоджуючи його з ширшими національними цілями, сформульованими адміністрацією Президента Трампа.

Голова Аткинс стратегічно обґрунтовує своє перспективне бачення в багатому історичному контексті, проводячи паралелі з важливими поворотними моментами на фінансових ринках США. Він посилається на Баттонвудську угоду 1792 року, яка заклала основу для Нью-Йоркської фондової біржі, ілюструючи, як основоположні угоди та інноваційні ринкові структури можуть призвести до створення міцних та довговічних фінансових ринків. Це слугує для легітимізації

¹⁰ <https://www.sec.gov/newsroom/speeches-statements/atkins-digital-finance-revolution-073125>

ідеї фундаментальних змін. Крім того, він вказує на швидке зростання електронних торгових систем наприкінці 1990-х років та подальше прийняття Положення про альтернативні торгові системи (Reg ATS) у 1999 році, яке сприяло інноваціям на електронних ринках, дозволяючи процвітати новим торговим майданчикам.

Чітка заява Аткінса про те, що він не буде залишатися "застійним", поки інновації розвиваються "за кордоном", прямо визнає інтенсивний конкурентний ландшафт світових фінансових інновацій. Це означає визнання того, що США, можливо, відстали в певних областях розвитку цифрових активів або спостерігали міграцію інновацій через регуляторну невизначеність або консервативний підхід. Проактивна позиція є прямою відповіддю на цей сприйнятий конкурентний недолік. Це сигналізує про фундаментальний зсув у регуляторній філософії SEC, переходячи від філософії, що зосереджувалася на захисті та примусі, до філософії, яка активно пріоритезує *національну економічну конкурентоспроможність та технологічне лідерство*. Це свідчить про те, що SEC розглядає свою роль не просто як поліцейського ринку, а як фасилітатора інновацій, визнаючи, що надмірно обмежувальне внутрішнє середовище може призвести до відтоку капіталу, втрати талантів та зменшення глобального впливу. Це має значні наслідки для того, як SEC буде пріоритизувати свої ресурси, інтерпретувати свій мандат та взаємодіяти з галуззю в майбутньому, вказуючи на більш спільний та перспективний підхід.

"Проект Кripto" представлений як всеосяжна ініціатива, спеціально розроблена для модернізації правил та положень щодо цінних паперів. Його основна мета полягає в тому, щоб дозволити фінансовим ринкам Америки перейти та функціонувати "ончейн", що означає глибоку та системну трансформацію в бік інфраструктури та процесів, заснованих на блокчейні. Це вказує на цілісний підхід у всіх підрозділах SEC.

Таблиця: Огляд п'яти ключових пріоритетів "Проекту Кripto"

Пріоритет	Основна мета	Ключові механізми/директиви
Повернення розподілу криптоактивів до Америки	Створення чіткої регуляторної рамки США для розподілу криптоактивів, зменшення залежності від офшорних структур та відновлення внутрішньої юрисдикції.	Розробка чітких керівних принципів для класифікації цінних паперів (цифрові предмети колекціонування, товари, стейблкоїни); пропозиція цільових розкриттів, винятків та безпечних гаваней для ICO, аїдропів та мережових винагород; робота з фірмами над токенозованими цінними паперами.
Розширення вибору учасників ринку щодо зберігання та торгівлі	Максимізація вибору для учасників ринку щодо місця зберігання та торгівлі криптоактивами, включаючи підтримку самостійного зберігання та модернізацію правил зберігання.	Модернізація вимог SEC щодо зберігання для зареєстрованих посередників; адаптація існуючих правил для полегшення зберігання криптоактивів; сприяння кільком бізнес-напрямам за ефективною структурою ліцензування.

Пріоритет	Основна мета	Ключові механізми/директиви
Сприяння інтегрованим фінансовим "супердодаткам"	Дозволити учасникам ринку пропонувати широкий спектр фінансових продуктів та послуг під одним дахом з єдиною ліцензією, об'єднуючи традиційні та цифрові активи.	Розробка керівних принципів та пропозицій для реалізації концепції "супердодатків", потенційно через "Reg Super-App"; включення торгівлі криптоактивами, які вважаються нецінними паперами, цінними паперами, токенизованими цінними паперами, стейкінгу та кредитування.
Модернізація ринків для ончейн-програмних систем	Оновлення застарілих правил SEC для використання потенціалу ончейн-програмних систем на ринках цінних паперів, включаючи децентралізовані та централізовані системи.	Оновлення застарілих правил для ончейн-систем; створення простору для децентралізованих систем та систем з операторами; захист "чистих видавців програмного коду"; розмежування посередницької та безпосередньої діяльності; вивчення поправок до Reg NMS для токенизованих цінних паперів.
Сприяння інноваціям через гнучке регулювання	Заохочення підприємництва шляхом впровадження регуляторних винятків, які дозволяють новим бізнес-моделям швидко виходити на ринок за принциповими умовами.	Розгляд "інноваційного винятку" для зареєстрованих та незареєстрованих осіб; дотримання "принципових умов" замість обтяжливих вимог; потенційні умови включають періодичні звіти, функціональність білого списку та обмеження на токенизовані цінні папери, що не відповідають стандартам (наприклад, ERC3643).

Однією з головних та чітко сформульованих цілей "Проекту Кripto" є створення прозорості та функціональної регуляторної рамки для розподілу криптоактивів у США. Критично важлива та довгоочікувана заява голови SEC полягає в тому, що "більшість криптоактивів не є цінними паперами". Це є значним зсувом у публічній позиції SEC, що виходить за рамки загальної або надмірно широкої класифікації. Щоб забезпечити вкрай необхідну ясність, SEC розробить чіткі керівні принципи для учасників ринку, щоб однозначно визначити, чи є конкретний криптоактив цінним папером або підпадає під інвестиційний контракт. Ця рамка має на меті більш точно класифікувати цифрові активи, розділяючи їх на цифрові предмети колекціонування, цифрові товари або стейблкоїни, тим самим пропонуючи більш детальний та передбачуваний регуляторний шлях. Для тих криптоактивів, які *однозначно* вважаються цінними паперами, Аткинс видав чітку директиву своєму персоналу забезпечити індивідуальний розгляд унікальних механізмів розподілу цифрових активів, таких як первинні пропозиції монет (ICO), аїдропи та мережеві винагороди, визнаючи, що традиційні правила щодо цінних паперів можуть бути непридатними без адаптації.

По Аتكінс також надав значного значення важливості максимізації вибору для учасників ринку щодо того, де і як вони зберігають та торгують своїми криптоактивами. Це зобов'язання щодо вибору поширюється на фундаментальний аспект контролю над активами. Важливо, що він чітко підтверджує "самостійне зберігання приватної власності" як "основну американську цінність". Щоб полегшити цей вибір та адаптуватися до унікальної природи цифрових активів, голова доручив своєму персоналу модернізувати існуючі вимоги SEC щодо зберігання для зареєстрованих посередників. Це передбачає адаптацію поточних правил для спеціального полегшення зберігання криптоактивів та активний розгляд звільнення від вимог, де традиційні правила можуть бути надмірно обтяжливими або невідповідними. Такий підхід може сприяти більшій довірі та участі в регульованому ринку цифрових активів.

Ключовим і трансформаційним пріоритетом є надання учасникам ринку можливості впроваджувати інновації за допомогою того, що називається "супердодатками". Це бачення означає, що посередники повинні мати можливість пропонувати широкий та різноманітний спектр продуктів та послуг під одним дахом, працюючи за єдиною, всеосяжною ліцензією. Це є значним відхиленням від поточної фрагментованої системи ліцензування.

Ця модель "супердодатків" передбачає платформу, здатну пропонувати торгівлю різними криптоактивами та іншими пов'язаними фінансовими послугами, такими як стейкінг та кредитування. Критичним елементом тут є можливість робити це без необхідності отримання численних, часто дублюючих, державних або федеральних ліцензій, які наразі створюють значний бар'єр для інтегрованих фінансових пропозицій.

"Проект Кripto" знаменує монументальний та свідомий зсув у регуляторній політиці США, спрямований на перетворення держави на "криптостолицю світу". Ця ініціатива стосується не лише цифрових активів ізольовано, а й забезпечення конкурентної переваги та лідерства на ширшій світовій фінансовій арені на десятиліття вперед. Це може призвести до глибокого потенціалу для збільшення внутрішніх інновацій, значного формування капіталу та надійного створення робочих місць у секторі цифрових активів як прямого наслідку цих чіткіших, більш гнучких та перспективних регуляторних рамок. Це може залучити як усталені фінансові установи, так і нові стартапи.

Відкритий банкінг: Можливості та безпека в Україні ¹¹

Представлене відео детально розкриває концепцію відкритого банкінгу (Open Banking) в Україні, акцентуючи на її впровадженні, потенційних перевагах та, що особливо важливо з точки зору фінансового моніторингу та управління ризиками, механізмах забезпечення безпеки та регуляторного нагляду. Загалом, концепція відкритого банкінгу, яка офіційно запрацювала в Україні з 1 серпня на законодавчому рівні завдяки набуттю чинності глави 4 розділу IV Закону України «Про платіжні послуги», покликана забезпечити безпечний та структурований обмін даними між надавачами платіжних послуг, такими як банки, небанківські установи та нові гравці, через спеціалізовані інтерфейси, що є критично важливим для прозорості та попередження несанкціонованих операцій.

¹¹

https://www.youtube.com/watch?v=jOubf_f6JcU&ab_channel=%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0

Основною перевагою для користувачів є можливість об'єднання інформації про всі банківські рахунки в одному місці, що дозволить зручно переглядати баланси, історію операцій (наразі мова йде про дані до 30 днів) та навіть ініціювати платіжні операції з рахунків різних банків через єдиний застосунок третьої сторони. Це значно спрощує повсякденні фінансові операції, уникнення необхідності заходити в різні банківські застосунки для перевірки коштів або здійснення переказів. Крім того, Open Banking відкриває можливості для створення нових, інноваційних фінансових продуктів, таких як інструменти для управління особистим бюджетом, що дозволяють аналізувати витрати з різних карток та рахунків в одному місці. У майбутньому, хоч і трохи пізніше, ця функціональність буде розширена для фізичних осіб-підприємців (ФОП) та юридичних осіб, що значно спростить бухгалтерські операції та управління фінансами для бізнесу, особливо для тих, хто має рахунки в кількох банках.

З погляду безпеки, що є першочерговим для ПВК/ФТ/ФР, впровадження відкритого банкінгу базується на багаторівневій системі захисту. По-перше, обмін даними відбувається виключно за згодою користувача, яка надається не просто шляхом проставлення галочки, а через посилену автентифікацію, що включає мінімум два фактори, такі як Face ID або SMS-підтвердження. Це гарантує, що кожна операція або запит на інформацію про рахунок підтверджується саме власником рахунку, що є запорукою захисту від несанкціонованого доступу та шахрайства. По-друге, всі треті сторони, що бажають надавати послуги в рамках відкритого банкінгу, мають отримати авторизацію в Національному банку України та бути внесені до Реєстру платіжної інфраструктури. Це дозволяє банкам та іншим учасникам системи перевіряти легітимність запитувача. По-третє, використовуються спеціальні сертифікати відкритого банкінгу, що діють як криптографічні ключі та є додатковим механізмом захисту, підтверджуючи, що звертається авторизований надавач, а не хтось, хто видає себе за нього. Національний банк України, як регулятор, вже ухвалив усі необхідні нормативно-правові акти, що регламентують порядок роботи відкритого банкінгу, процедури авторизації, застосування сертифікатів та, що також важливо, вимоги до страхування відповідальності надавачів фінансових послуг перед банками, забезпечуючи всебічну безпеку обміну даними та надання платіжних послуг.

Важливо відзначити, що надавачами послуг можуть бути не лише банки, а й нові, нефінансові компанії, які не оперують безпосередньо коштами, але працюють з інформацією. Для таких нових гравців Національний банк встановлює більш суворі вимоги до авторизації, порівняно з існуючими банками, які вже мають встановлені системи управління ризиками, кібербезпеки та захисту даних клієнтів. Це свідчить про глибоке розуміння регулятором потенційних ризиків, пов'язаних з новими учасниками ринку, і зобов'язання забезпечити високий рівень безпеки для користувачів. Користувачі можуть бути впевнені, що авторизовані компанії відповідають необхідним стандартам.

Щодо вартості, базові функції відкритого банкінгу, які банки зобов'язані відкрити, будуть безкоштовними як для клієнтів, так і для третіх компаній. Комерційні послуги можуть бути предметом домовленостей між надавачами, але очікується, що кінцевий користувач не буде нести додаткових витрат, оскільки треті сторони прагнутимуть створювати додаткову цінність для клієнтів. Для банків, участь у Open Banking є не стільки приводом для реклами, скільки виконанням вимог законодавства та євроінтеграційних зобов'язань України, зокрема в контексті імплементації Другої платіжної директиви ЄС та доєднання до зони SEPA. Цей крок є одним з останніх у імплементації цієї директиви в Україні.

Хоча впровадження відкритого банкінгу не означає негайний "вибух" на ринку, воно сприятиме технологічному розвитку та посиленню конкуренції у банківському секторі, оскільки банки будуть вимушені покращувати свої цифрові сервіси та адаптуватися до нових можливостей. Ця трансформація ринку є поступовою, але значною, і вже має прецеденти в Європі, де подібні ініціативи призвели до появи інноваційних гравців, як-от Revolut.

На додаток до відкритого банкінгу, у відео згадано й інші ключові напрямки цифровізації фінансової системи України. Одним з них є обов'язкове підключення всіх банків до Системи електронних платежів (СЕП) НБУ для миттєвих платежів до 7 серпня 2025 року. Це стосується міжбанківських платежів до 100 000 грн, які повинні проходити не довше ніж за 10 секунд, що є важливим кроком до підвищення ефективності та швидкості фінансових транзакцій, зменшуючи тимчасові проміжки для потенційних шахрайських операцій. Також обговорюється перспектива запуску відкритого пілоту є-гривні, хоча конкретні терміни ще залежать від вибору протоколу та готовності банків і надавачів платіжних послуг долучитися до тестування.

Усі ці ініціативи підкреслюють стратегічний курс України на модернізацію фінансової системи, її гармонізацію зі стандартами ЄС та забезпечення високого рівня безпеки та зручності для користувачів.

Освітній прорив у боротьбі з фінансовими злочинами: досвід FCCMBA¹²

Програма Бангорського університету є унікальною у світовому масштабі освітньою ініціативою, яка поєднує класичну управлінську підготовку рівня MBA з вузькоспеціалізованими знаннями та навичками у сфері фінансової розвідки, протидії відмиванню коштів, боротьби з корупцією, фінансуванням тероризму та іншими формами фінансових злочинів. Вона реалізується у партнерстві з ManchesterCF — міжнародним постачальником навчальних програм для фінансових установ, підрозділів фінансової розвідки та правоохоронних органів. Завдяки такій співпраці випускники, окрім академічного ступеня MBA, отримують професійне звання спеціалістів у сфері фінансової розвідки (FIS), що встановлює новий стандарт у підготовці спеціалістів з фінансової розвідки.

Програма створена з урахуванням потреб фахівців, які вже працюють у сфері комплаєнсу, фінансового моніторингу, регуляторних органах або планують увійти в цю галузь, і пропонує навчання у форматі дистанційного, гібридної форми навчання для здобуття освіти, що дає змогу поєднувати професійну діяльність із навчанням, мінімізуючи відрив від роботи. Вона базується на комбінації чотирьох загальноуправлінських модулів та чотирьох спеціалізованих дисциплін, що вивчаються протягом 24 місяців. Загальноуправлінські модулі охоплюють корпоративну стратегію, методи досліджень для прийняття бізнес-рішень, управління людьми та організаційну поведінку, а також управлінську економіку. Ці дисципліни формують стратегічне, аналітичне та організаційне мислення, необхідне для керівників у складному глобальному бізнес-середовищі.

Спеціалізовані модулі зосереджені на ключових напрямках протидії фінансовим злочинам. «Introduction to Financial Crime & Compliance» надає базове розуміння концепцій відмивання коштів, поширених типологій і правових вимог, формує навички критичного мислення та дослідження для цілей фінансової розвідки. «Institutional Perspectives of Global Financial Crime» охоплює законодавчі та регуляторні рамки, що регулюють фінансові злочини, пов'язані з незаконною експлуатацією природних ресурсів та торгівлею, а також економічні санкції як інструмент примусу до дотримання міжнародних норм. «Human Aspects of Global Financial Crime» фокусується на питаннях торгівлі людьми, корупції та фінансування тероризму, досліджує методи виявлення, моніторингу та звітування про підозрілі операції. «Financial Crime in the Banking Industry» аналізує фінансові злочини в контексті ринків капіталу, приватного та

¹² <https://www.bangor.ac.uk/sites/default/files/2023-05/FCCMBA-Brochure.pdf>

кореспондентського банкінгу, розглядає регуляторні підходи та методи запобігання і виявлення злочинної діяльності у банківському секторі.

Методологія навчання побудована на поєднанні інтерактивних та записаних онлайн-лекцій, роботи у віртуальному середовищі Blackboard, доступу до цифрових підручників і навчальних матеріалів ManchesterCF, а також участі у дискусійних форумах, які сприяють обміну досвідом між студентами та викладачами. Студенти отримують комплексну підтримку під час навчання, включаючи IT-інструктажі та індивідуальні консультації. Оцінювання проводиться через письмові роботи, комп'ютерні іспити та, у певних випадках, захист презентацій, з акцентом на практичне застосування знань.

Вступ до програми можливий за наявності вищої освіти або професійної кваліфікації та релевантного досвіду роботи, однак кандидати без формального диплому, але з багаторічним управлінським досвідом, також можуть бути зараховані. Обов'язковою умовою є високий рівень володіння англійською мовою. Гнучка система оплати, корпоративні знижки та доступність навчання з будь-якої точки світу роблять програму привабливою для міжнародної аудиторії.

FCCMBA не лише надає знання та навички у сфері боротьби з фінансовими злочинами, а й формує у слухачів здатність діяти у динамічному регуляторному середовищі, де, за даними Thomson Reuters, у 2019 році відбувалося в середньому 217 регуляторних оновлень щодня. Програма виховує стратегічне бачення, управлінську гнучкість, етичну свідомість та розуміння принципів сталого розвитку у контексті фінансового сектору, готуючи випускників до провідних ролей у міжнародних фінансових установах, регуляторних органах та правоохоронних структурах.

Інші новини

Корупція, що вбиває: промисловість і екологічна катастрофа в Гондурасі¹³

Документ від InSight Crime є глибоким розслідуванням, яке розкриває складний зв'язок між корупцією, промисловістю та насильством проти захисників довкілля в західному регіоні Гондурасу. Дослідження, проведене

протягом 2023–2024 років, зосереджується на чотирьох департаментах — Копан, Лемпіра, Окотепеке та Санта-Барбара, де проекти, такі як будівництво гідроелектростанцій, незаконне прокладання доріг та житлові забудови, спричиняють значну шкоду природному середовищу та загрожують життю активістів, які виступають проти цих ініціатив. Документ висвітлює системну проблему, коли корупційні мережі, що об'єднують бізнес, уряд і злочинні структури, не лише сприяють екологічній деградації, а й створюють атмосферу безкарності, в якій захисники природи стають мішенями для погроз, переслідувань і навіть убивств.

Гондурас визнано одним із найнебезпечніших місць у світі для тих, хто бореться за збереження землі та природних ресурсів. Лише за два роки, 2023–2024, у країні було вбито щонайменше 23 екологічних активісти, що робить Гондурас найбільш смертоносною країною для таких активістів у Центральній Америці та четвертою за рівнем небезпеки у світі. Захисники довкілля регулярно стикаються з криміналізацією, цілеспрямованими погрозами та постійним тиском з боку організованих злочинних груп, приватних компаній і навіть державних структур, які підтримують проекти, що загрожують природним ресурсам країни. Ці проекти включають не

¹³ <https://insightcrime.org/investigations/corruption-kills-extractives-environmental-destruction-honduras/>

лише традиційний видобуток корисних копалин чи нафти, а й такі ініціативи, як гідроелектростанції, які часто позиціонуються як «зелені», але на практиці завдають значної шкоди екосистемам.

У центрі розслідування — корупційні мережі, які об'єднують бізнес-еліти, урядовців і злочинні елементи, що отримують вигоду від промисловості. Ця промисловість, за визначенням документа, охоплює діяльність, пов'язану з видобутком сировини з надр землі, включаючи не лише традиційні ресурси, а й проекти, пов'язані з відновлювальною енергією, незаконним будівництвом інфраструктури та розширенням житлових зон. Дослідження підкреслює, як ці мережі використовують свій вплив для просування проектів, які збагачують їх самих, але водночас руйнують природне середовище та ставлять під загрозу життя тих, хто намагається цьому протистояти. Зокрема, документ аналізує випадки, коли місцеві політики, такі як мери, відіграють ключову роль у створенні та підтримці корупційних схем, які дозволяють реалізовувати промислові проекти за рахунок екології та безпеки місцевих громад.

Методологія розслідування ґрунтується на річній роботі, яка включала як аналіз документів, так і польові дослідження. Було проведено понад 150 інтерв'ю з різними групами, включаючи антикорупційних активістів, лідерів корінних народів, захисників довкілля, прокурорів, експертів із безпеки, урядових посадовців, релігійних лідерів і навіть представників злочинних груп. Дослідники також проаналізували державні дані про екологічні злочини, судові справи, контракти, дозволи, реєстри власності, звіти ЗМІ та попередні дослідження на цю тему. Такий комплексний підхід дозволив створити детальну картину того, як корупція пронизує промисловість і сприяє насильству та екологічній деградації.

Документ детально розглядає кілька конкретних кейсів, які ілюструють масштаби проблеми. Одним із прикладів є будівництво гідроелектростанції в горах західного Гондурасу, яке призвело до значних екологічних збитків і спровокувало конфлікти з місцевими громадами, які виступали проти проекту. Інший кейс стосується діяльності місцевих політиків, які очолюють корупційні мережі, що просувають промислові ініціативи, отримуючи особисту вигоду, але завдаючи шкоди довкіллю та наражаючи на небезпеку активістів. Окремо досліджується проблема балансування між економічним розвитком і захистом природи в невеликих містах західного Гондурасу. Місцеві органи влади часто стикаються з тиском необхідності розвитку інфраструктури, але в багатьох випадках перевага надається корупційним схемам, які сприяють розширенню міст за рахунок природних ресурсів.

Висновки:

- **Зміцнення захисту екологічних активістів:** Необхідно впровадити міжнародні та національні програми захисту захисників довкілля, включаючи правову підтримку, програми захисту свідків і санкції проти тих, хто вчиняє насильство чи погрожує активістам.
- **Прозорість у сфері індустріальних проектів:** Уряд Гондурасу має створити відкриту базу даних контрактів і дозволів на промислову діяльність, щоб забезпечити громадський контроль і зменшити можливості для корупції.
- **Боротьба з корупційними мережами:** Потрібно провести незалежні розслідування діяльності місцевих політиків і бізнес-еліт, залучаючи міжнародні організації для забезпечення об'єктивності та прозорості.
- **Екологічна оцінка проектів:** Усі ініціативи, включаючи «зелені» проекти, повинні проходити ретельну екологічну оцінку за участю місцевих громад, щоб запобігти деградації довкілля та соціальним конфліктам.

Розслідування також звертає увагу на ширші наслідки екстрактивної моделі в Гондурасі. Відкриття природних ресурсів для видобутку призвело до низки непередбачених наслідків, зокрема до розширення діяльності наркотрафіку та посилення корупційних мереж. Ці процеси

не лише погіршують екологічну ситуацію, а й створюють середовище, в якому захисники довкілля стають особливо вразливими. Документ також торкається схожих проблем у регіональному контексті, зокрема в Мексиці, де захисники природи також стикаються зі смертельними загрозами від організованих злочинних груп, а також згадує проблеми, пов'язані з контрабандою худоби, яка впливає на екологічну ситуацію в регіоні.

Азербайджан: Виклики для енергетичної політики ЄС ¹⁴

Стаття авторства доктора Губада Ібадоглу, є глибоким аналізом енергетичної співпраці між Європейським Союзом (ЄС) та Азербайджаном у контексті постачання природного газу через Південний газовий коридор (SGC). Стаття розкриває стратегічні, економічні та геополітичні аспекти цього партнерства, акцентуючи на суперечностях між короткостроковими цілями ЄС щодо диверсифікації джерел енергії та довгостроковими планами переходу на відновлювані джерела. Особливу увагу автор приділяє ризикам, пов'язаним із можливим повторним введенням російського газу на європейський ринок під виглядом азербайджанського, що ставить під сумнів ефективність енергетичної політики ЄС та її відповідність санкційному режиму проти росії.

Стаття розпочинається з опису Меморандуму про взаєморозуміння, підписаного між ЄС та Азербайджаном у липні 2022 року, який став ключовим моментом у стратегії ЄС щодо зменшення залежності від російських енергоресурсів після початку війни в Україні. Згідно з цим документом, Азербайджан взяв на себе зобов'язання збільшити експорт газу до Європи до 20 мільярдів кубічних метрів (млрд м³) на рік до 2027 року. Проте автор наголошує, що Азербайджан стикається з серйозними обмеженнями у виконанні цих зобов'язань через недостатні внутрішні запаси газу та обмежену пропускну здатність інфраструктури. У 2024 році Азербайджан експортував до Європи 12,6 млрд м³ газу, що становить лише 7,2% від загального імпорту трубопровідного газу ЄС. Основними ринками збуту є Італія, Болгарія та Греція, які отримують 97,6% азербайджанського газу через Трансадриатичний трубопровід (TAP). Незважаючи на угоди з десятьма європейськими країнами, фактичні поставки здійснюються лише до кількох із них. Наприклад, Сербія, яка підписала контракт на постачання 400 млн м³ газу щорічно, у 2024 році отримала лише 72,1 млн м³, а в січні 2025 року поставки були припинені через брак ресурсів в Азербайджані, що змусило Сербію повернутися до переговорів із росією.

Інфраструктурні обмеження є ще однією ключовою проблемою. Поточна пропускна здатність TAP становить 10 млрд м³ на рік, із планами розширення до 14 млрд м³ до 2026 року. Проте масштабне розширення Південного газового коридору, яке оцінюється в 33 млрд дол. США, потребує значних інвестицій і часу, що не гарантується чинним меморандумом. Фінансування таких проєктів залежить від довгострокових контрактів на закупівлю газу, а не від політичних заяв. Наприклад, угода між німецькою компанією SEFE та азербайджанською SOCAR від 10 червня 2025 року передбачає постачання лише 1,5 млрд м³ газу щорічно протягом 10 років, що значно нижче заявлених цілей.

Економічний аспект співпраці також викликає занепокоєння. Експортні доходи Азербайджану від газу зросли з 5,56 млрд дол. США у 2021 році до 14,99 млрд дол. у 2022 році завдяки високим світовим цінам на енергоносії. Однак у 2024 році вони знизилися до 8,41 млрд дол. через стабілізацію цін, попри зростання обсягів експорту. Це свідчить про вразливість

¹⁴ <https://crudeaccountability.org/bakus-gas-laundromat-a-contradiction-in-brussels-energy-strategy/>

азербайджанської економіки до коливань на світовому енергетичному ринку та знижує привабливість Азербайджану як стабільного партнера.

Одним із найкритичніших аспектів статті є аналіз ролі російського газу в азербайджанському експорті. Азербайджан імпортує газ із росії (0,8 млрд м³ у 2023 році) та Туркменістану (1,517 млрд м³ у 2023 році), щоб задовольнити внутрішній попит і звільнити власний газ для експорту до Європи. Автор наводить аналіз балансу газу за 2023 рік, який виявляє невідповідність: загальний вхід газу (виробництво 36,414 млрд м³ + імпорт 2,322 млрд м³ = 38,736 млрд м³) менший за вихід (експорт 26,623 млрд м³ + внутрішнє споживання 13,439 млрд м³ = 40,062 млрд м³) на 1,326 млрд м³. Ця розбіжність може свідчити про те, що російський газ експортується до Європи під виглядом азербайджанського. Крім того, російська компанія «Лукойл», яка має 19,99% акцій у родовищі Шах-Деніз – основному джерелі газу для SGC, отримує значні прибутки від експорту, що суперечить зусиллям ЄС щодо припинення енергетичних зв'язків із росією. Відсутність строгих механізмів контролю походження газу, зокрема через інтерконектор Туреччина–Болгарія, та використання угод про свопи через Грузію й Туреччину ускладнюють відстеження джерел постачання, дозволяючи обходити санкції ЄС.

Геополітичний контекст поглиблює ці проблеми. ЄС планує скоротити попит на газ до 117 млрд м³ до 2040 року, що на 66% менше, ніж у 2023 році, завдяки переходу на

Висновки:

- **Посилення контролю за походженням газу:** ЄС необхідно впровадити відстеження та суворіші механізми верифікації походження газу, що надходить через Південний газовий коридор, особливо через інтерконектор Туреччина–Болгарія, щоб запобігти реекспорту російського газу під виглядом азербайджанського.
- **Перегляд інвестицій у газову інфраструктуру:** Європейські уряди та компанії повинні оцінити доцільність фінансування розширення SGC, враховуючи прогнозоване скорочення попиту на газ до 117 млрд м³ до 2040 року та пріоритетність відновлювальних джерел енергії.
- **Санкції проти російських компаній:** ЄС має розглянути введення санкцій проти «Лукойл» за її 20% частку в родовищі Шах-Деніз, щоб обмежити прибутки росії від європейського газового ринку.
- **Забезпечення прозорості угод:** ЄС та Азербайджан повинні гарантувати повну прозорість угод про свопи та реекспорт газу через Грузію й Туреччину, щоб забезпечити відповідність санкційному режиму та уникнути маніпуляцій із джерелами постачання.

відновлювані джерела енергії та імпорту СПГ. Це ставить під сумнів доцільність довгострокових інвестицій у газову інфраструктуру Азербайджану. Водночас співпраця між азербайджанською SOCAR, російськими «Газпром» і «Лукойл» посилює зв'язки Баку з Москвою, що підриває довіру до Азербайджану як альтернативи російським енергоресурсам. Автор зазначає, що Азербайджан використовує російський газ для внутрішнього споживання, щоб експортувати власний газ до Європи, а також може перенаправляти газ, призначений для Грузії, до європейських ринків, замінюючи його російськими поставками.

На завершення, автор доходить висновку, що Азербайджан навряд чи досягне мети в 20 млрд м³ експорту до 2027 року через обмеження ресурсів та інфраструктури. Реалістичніший прогноз становить 14–16 млрд м³. Співпраця з росією,

зокрема через «Лукойл» та імпорт російського газу, створює ризики для енергетичної безпеки ЄС. Відсутність прозорості в угодах про свопи та недостатній контроль за походженням газу посилюють ці проблеми. ЄС розглядає Азербайджан як короткострокове рішення для диверсифікації, але скептицизм у Брюсселі зростає, оскільки довгострокові кліматичні цілі ЄС суперечать інвестиціям у викопне паливо. Автор закликає до посилення нагляду за ланцюгами

постачання та перегляду стратегічного партнерства з Азербайджаном, щоб уникнути непрямого повернення російського газу на європейський ринок.

INTERPOL Red Notices 2024: Рекордне зростання та безпрецедентна кількість відмов¹⁵

Стаття представляє аналіз статистичних даних INTERPOL за 2024 рік, зосереджуючись на використанні Червоних повідомлень та інших типів повідомлень, а також на зростанні кількості відмов і скасувань через невідповідність правовим нормам організації.

Вона підкреслює як рекордне зростання активності в системі INTERPOL, так і проблеми з прозорістю даних, зокрема через відсутність інформації про країни походження відхиленних запитів, що ускладнює виявлення зловживань, особливо політично мотивованих. Стаття також акцентує на необхідності реформ для підвищення підзвітності та пропонує практичні рекомендації для осіб і організацій, які стикаються з механізмами INTERPOL.

У 2024 році INTERPOL видав 15 548 Червоних повідомлень, що становить 27% зростання порівняно з 2023 роком і є найвищим показником за всю історію організації. Червоні повідомлення, які використовуються для запитів на арешт осіб з метою екстрадиції, залишаються основним інструментом у системі повідомлень INTERPOL. Поряд із цим спостерігається незначне зростання інших типів повідомлень: Блакитні повідомлення, спрямовані на збір інформації про осіб, зросли з 3546 у 2023 році до 4078 у 2024 році, Жовті повідомлення, пов'язані з розшуком зниклих осіб, збільшилися з 2687 до 3345, тоді як Зелені повідомлення, які стосуються попереджень про злочинну діяльність, залишилися стабільними на рівні 561. Ці дані свідчать про зростаючу залежність міжнародних правоохоронних органів від Червоних повідомлень для координації транскордонних операцій, що відображає посилення глобальної співпраці у сфері безпеки.

Окрім зростання кількості виданих повідомлень, звіт фіксує рекордне зростання відмов і скасувань. У 2024 році Внутрішня група з питань повідомлень (NDTF) INTERPOL відхилила або скасувала 2462 Червоні повідомлення через невідповідність правовим нормам, що на 54% більше порівняно з 1598 у 2023 році. Основні причини відмов розподілилися так: 111 повідомлень (4,5%) були відхилені через порушення статті 2 Статуту INTERPOL, яка вимагає дотримання прав людини; 194 повідомлення (7,9%) — через порушення статті 3, що забороняє запити політичного, військового, релігійного чи расового характеру; і 2157 повідомлень (87,6%) — через так звані «інші підстави». Остання категорія є найбільш проблематичною через свою нечіткість, адже вона охоплює широкий спектр недоліків, таких як недостатня документація, невідповідність критеріям серйозності злочину або відсутність співпраці з національними центральними бюро (NCB). Документ зазначає, що деякі запити можуть бути відхилені за кількома підставами одночасно, наприклад, через порушення статті 3 та процедурні помилки, але звітність INTERPOL не уточнює, як такі випадки класифікуються. Це викликає занепокоєння, оскільки віднесення подібних випадків до категорії «інші підстави» може приховувати реальну кількість політично мотивованих запитів і спотворювати уявлення про масштаби зловживань у системі.

Звіт також звертає увагу на обмеження опублікованих даних. Статистика за 2024 рік охоплює лише рішення NDTF, яка проводить адміністративну перевірку запитів перед їх публікацією.

¹⁵ <https://otherside.law/interpol-red-notices-2024-statistics/>

Однак ці дані не включають рішення Комісії з контролю за файлами INTERPOL (CCF), яка розглядає скарги від осіб, що оскаржують уже опубліковані повідомлення чи інші дані в системі INTERPOL. Це означає, що загальна картина залишається неповною. Найбільш критичною прогалиною є відсутність інформації про країни, які подавали відхилені запити. Без таких даних неможливо виявити систематичні зловживання з боку окремих держав-членів, зокрема використання Червоних повідомлень для політичного переслідування. Ця проблема була публічно озвучена Чарлі Магрі, адвокатом Otherside, під час брифінгу перед Комісією Гельсінкі США у жовтні 2024 року. Він запропонував, щоб INTERPOL почав публікувати статистику за країнами походження запитів, що дозволило б підвищити прозорість і виявляти проблемні моделі без публічного «обвинувачення» країн. Такий підхід, за його словами, сприяв би підзвітності та покращенню роботи системи.

Загалом стаття підкреслює два ключові аспекти: зростання використання Червоних повідомлень як інструменту міжнародної співпраці та посилення внутрішнього контролю з боку INTERPOL через активнішу роботу NDTF. Водночас обмеженість даних знижує їхню практичну цінність для боротьби зі зловживаннями. Також наголошується на необхідності реформ, зокрема щодо чіткішого документування причин відмов, щоб уникнути спотворення статистики.

Ваша думка важлива!

1. Чи здатне впровадження обов'язкового моніторингу всієї екосистеми стейблкоїнів зменшити обсяг незаконних транзакцій, чи це лише стимулює перехід злочинців до менш контрольованих активів?
2. Чи може зниження порога володіння до 10% стати ефективним інструментом виявлення складних структур, чи це створить лише додаткове адміністративне навантаження? Як забезпечити баланс між прозорістю реєстрів КБВ та захистом приватності?
3. Чи може використання стейблкоїнів і смартконтрактів у гуманітарній допомозі підвищити прозорість і довіру донорів до українських благодійних проєктів?
4. Які механізми міжнародної співпраці в боротьбі з AI-злочинністю можуть бути найефективнішими в короткостроковій перспективі?
5. Як українські громади, що проживають у природоохоронних зонах, таких як Карпати чи Полісся, можуть протидіяти незаконній вирубці лісів і земельним конфліктам, враховуючи місцеві особливості корупції та слабого правозастосування?
6. Чи може Україна скористатися досвідом ЄС у співпраці з Азербайджаном для диверсифікації власних джерел газу, і які ризики пов'язані з можливим реекспортом російського газу в цьому контексті?

Контакуйте щодо цього документу з Міністерством фінансів України:

- Email: aml_bulletin@minfin.gov.ua
- Поштова адреса: Міністерство фінансів України, Україна, 04071, м. Київ, вул. Межигірська, 11
- Ідентифікація контакту: стосовно Методологічного Бюлетеня № МінФін-AML-2025-33

Бюлетень є розробкою методологічної команди Міністерства фінансів України відповідно до частини 8 статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Щоб отримати доступ до інших Методологічних Бюлетенів – перейдіть за посиланням [[офіційний веб-сайт Міністерства фінансів](#)].